

ТДАТУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ

МАТЕРІАЛИ
XI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА ПІДСУМКАМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 2023 РОКУ

Запоріжжя 2024

УДК [633+634+614+502/504+664](043)
Т 13

XI Всеукраїнська науково-технічна конференція здобувачів вищої освіти ТДАТУ. Факультет агротехнологій та екології: матеріали XI Всеукр. наук.-техн. конф., 19-23 лютого 2024 р. Запоріжжя: ТДАТУ, 2024. 135 с.

У збірнику представлено виклад тез доповідей і повідомлень, поданих на XI Всеукраїнську науково-технічну конференцію здобувачів вищої освіти Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Тези доповідей та повідомлень подані в авторському варіанті.

Відповідальність за представлений матеріал несуть автори та їх наукові керівники.

Матеріали для завантаження розміщені за наступними посиланням:

<http://elar.tsatu.edu.ua/?locale=uk>

Електронний Інституційний репозитарій Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

<http://www.tsatu.edu.ua/ate/nauka/publikaciji-zdobuvachiv-vyschoji-osvity/>

ІНТЕРНЕТ-сторінка факультету агротехнологій та екології

Матеріали для завантаження розміщені за наступними посиланням:

<http://www.tsatu.edu.ua/nauka/n/rada-molodyh-vchenyh-ta-studentiv/> сторінка

Ради молодих учених та студентів ТДАТУ

<http://www.tsatu.edu.ua/nauka/n/naukovi-vydannja/>

«Наукові видання»ТДАТУ

Відповідальний за випуск: к.с.-г.н., доцент кафедри геоєкології і землеустрою Вікторія Скиба

© Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2024

ЗМІСТ

стр.

Басянець С.В.	РЕСУРСОЩАДНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКУ.....	6
Бедрик Б.О., Сидоренко М.О.	УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ.....	8
Безь І.М.	АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ГАЛУЗІ ВИРОБНИЦТВА СОКІВ В УКРАЇНІ.....	10
Безь І.М.	РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА СОКУ АБРИКОСОВОГО ТА АЛИЧЕВОГО З ВИКОРИСТАННЯМ ЕКСТРАКТУ СТЕВІЇ.....	13
Береславська П.О.	СОРТОВІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БАТАТУ ЗА ВИРОЩУВАННЯ РОЗСАДИ.....	16
Белов І.М.	МАРМЕЛАДНІ ВИРОБИ ЗІ ЗБІЛЬШЕНИМ ВМІСТОМ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН.....	18
Бугаєв О.В.	РОЗРАХУНКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ СКОРОЧЕННЯ ВИКИДІВ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ, ЯКІ ПРОДУКУЮТЬСЯ БІОВІДХОДАМИ (НА ПРИКЛАДІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ)...	20
Виборнова Ю.І.	МОНІТАЖНИЙ ОПІК ВИШНІ – ШКОДОЧИННІСТЬ І ПРОФІЛАКТИКА.....	24
Ганчева А.І.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ДЕСЕРТУ ФОНДАН.....	26
Глаговська А.	ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ГЕНЕРАТИВНИХ БРУНЬОК ПЕРСИКА РІЗНИХ СОРТІВ ВЛІТКУ 2021 І 2022 РОКІВ ПІД ВРОЖАЙ 2022 І 2023 РОКІВ.....	27
Гордовий І.С., Каменєва О.В.	ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОЇ НА ЗРОШЕННІ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	28
Дериглазов Д.Г., Фатєєва О.П.	СУПУТНИКОВИЙ МОНІТОРИНГ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ВБУ АРХІПЕЛАГ ВЕЛИКІ І МАЛІ КУЧУГУРИ.....	30
Дзюба Є.Д.	ОСНОВНІ ВИДИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ДОВКІЛЛЯ.....	33
Іванчегло В.С.	АНАЛІЗ ПОТЕНЦІАЛУ ВИРОЩУВАННЯ ОБЛІПИХИ В УКРАЇНІ.....	37
Каріна Я.М., Акименко А.С.	АГРОБІОЛОГІЧНА ОЦІНКА СУНИЦІ ПРИ ВИРОЩУВАННІ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	40
Кацька В.О.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ВЕГАНСЬКОГО СОЧЕВИЧНОГО ХЛІБА.....	42
Кінаш Д.В.	ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ОХОРОНИ ПРАЦІ В ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	43
Ковальчук Д.І.	ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА М'ЯСО-РОСЛИННИХ НАПІВФАБРИКАТІВ З ПІДВИЩЕНОЮ ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ ПРИДАТНІСТЮ.....	45
Коломоєць А.В.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЙОГУРТУ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ СПОРТИВНОГО ХАРЧУВАННЯ З ЕКСТРАКТОМ ЯЛІВЦЮ ТА ГРЕЙПФРУТОМ.....	47
Коробова Я.В.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА БЕЗЛАКТОЗНОГО ПОЛУЧИНОГО ПРОМБІРУ.....	49
Коцюба М.Ю., Саніна О.В.	ПОСІВНА ЯКІСТЬ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СОРТУ ЛІРА ОДЕСЬКА ЗА ДІЇ РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН АКМ	50

Кривенко Є.Г.	ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА РІЗНИХ СТРОКІВ СІВБИ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	51
Крижньов Р.С.	<i>ASIMINA TRILOBA</i> (L.). ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	54
Кужель В.	ДОСЛІДЖЕННЯ МАСИ ТА ДІАМЕТРУ ПЛОДІВ ЧЕРЕШНІ ЩО ВИРОЩЕНІ В УМОВАХ САДІВНИЧИХ ГОСПОДАРСТ ПІВДНЯ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ.....	56
Курковський С.В.	ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНГІЦИДНОГО КОНТРОЛЮ БІЛОЇ ГНИЛІ СОНЯШНИКУ.....	58
Кухта Є.О.	ОЦІНКА СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗІ СТІЙКІСТЮ ДО ХВОРОБ І УРОЖАЙНІСТЮ.....	60
Кюрчева Ю.С.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КУКУРУДЗЯНИХ ПАЛИЧОК.....	62
Лактіонов Д.Л.	ГЕРБІЦИДНИЙ ЗАХИСТ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ.....	63
Лещук А.К., Лещук Д.В.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ ЛОХИНИ РІЗНИХ СТРОКІВ ДОСТИГАННЯ В УМОВАХ ПОМІРНО-КОНТИНЕНТАЛЬНОГО КЛІМАТУ НІМЕЧЧИНИ.....	65
Любчинська О.С.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КРУП'ЯНИХ СНІДАНКІВ...	67
Мазуркевич А., Живиця Д., Громов А.	ДОСЛІДЖЕННЯ ТОВАРНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ПЛОДІВ ДЮКІВ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ПЛОДОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ВИСОКОЇ ЯКОСТІ.....	68
Макарчук Б. М.	ВЕРМИКОПОСТ ЯК УНІВЕРСАЛЬНЕ ОРГАНІЧНЕ ДОБРИВО І ПОЛІПШУВАЧ ҐРУНТУ.....	70
Макарчук Б. М.	ЗАСТОСУВАННЯ БІОЧАРУ У ОРГАНІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР.....	71
Масалабов О.	СЕНСОРНІ ПОКАЗНИКИ ПЛОДІВ ЧЕРЕШНІ ВИРОЩЕНІ В УМОВАХ ПІВДНЯ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ.....	73
Машківський В.В.	ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЯКОСТІ ПЛОДІВ ЯБЛУНІ ЗА ДІЇ УДОБРЕННЯ.....	75
Мітяєв І.С.	ОБЛІПИХА - СПОЖИВЧІ ТА ЦІННІ ВЛАСТИВОСТІ КУЛЬТУРИ.....	77
Муравйова О.А.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА М'ЯКИХ СИРІВ.....	79
Пендрак Я.І.	УДОБРЕННЯ РІПАКУ ЗА ДІЇ РЕСУРСООЩАДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	81
Подзега Д.	ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЯГІД ГОДЖІ ДЛЯ ЗБАГАЧЕННЯ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ.....	83
Покопцев В.О., Саніна О.В.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СОРТУ ЛІРА ОДЕСЬКА ЗА ДІЇ РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН АКМ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	85
Прасолов Д.С.	ВЛАСТИВОСТІ ТА ЗАСТОСУВАННЯ КАРАГЕНАНУ В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	87
Прасолов Д.С.	УДОСКОНАЛЕННЯ ОБРОБКИ ПИВА З ВИКОРИСТАННЯМ КАРАГЕНАНУ.....	90
Розумейко А.А.	ВЕГАНСЬКИЙ БРАУНІ З ВИКОРИСТАННЯМ ВІВСЯНОГО МОЛОКА: СМАЧНА ТА ЗДОРОВА АЛЬТЕРНАТИВА.....	93
Савва О.С.	ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ НА ОСНОВІ БІСКВІТІВ ЗІ ЗНИЖЕНИМ ВМІСТОМ ЦУКРУ В НАЧИНКАХ.....	94

Савельєва Н.В.	УРОЖАЙНІСТЬ ПЕРСИКА РІЗНИХ СОРТІВ В ЗРОШУВАНИХ УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ...	95
Салько Д.С.	ОГЛЯД ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ФАКЕЛУ ВИКИДІВ ВІД СТАЦІОНАРНОГО ДЖЕРЕЛА ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ.....	97
Севастьянович М.В.	ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА БОРОШНЯНИХ ВИРОБІВ З ЛИСТКОВОГО ТІСТА З ГРИБНИМИ НАЧИНКАМИ.....	101
Сокот О.Є.	ОЦІНКА ТЕХНІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ХЛІБА З ДОДАВАННЯМ ВІДВАРЕНИХ ГРИБІВ ГЛИВИ.....	102
Старостюк В.Є.	НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНКИ ПАРАМЕТРІВ МІКРОКЛІМАТУ В ОХОРОНІ ПРАЦІ.....	104
Стахник Д.А.	ГІГІЄНІЧНА ОЦІНКА УМОВ ПРАЦІ ЗА ПОКАЗНИКАМИ МІКРОКЛІМАТУ	107
Татти Т.І.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА КРАФТОВИХ СИРІВ.....	110
Ткаченко А.Г.	ОЦІНКА СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ЗБЕРЕЖЕННЯ УРОЖАЮ ГРИБІВ LENTINULA EDODES (BERK.) PEGLER.....	111
Тоцька О.П.	БОТАНІКО-БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ASIMINA TRILOBA (L.) DUN.	114
Туряк К.С.	ЗАКОНОДАВЧЕ ПІДГРУНТЯ ТА ПРАКТИКА ПОВОДЖЕННЯ З БІОВІДХОДАМИ В КРАЇНАХ ЄС.....	117
Угріна П.О.	ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВ ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА ФРУКТОВО-ОВОЧЕВОЇ ПАСТИЛИ З ПІДВИЩЕНОЮ ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ ПРИДАТНІСТЮ.....	121
Українець В.М.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ТРАВ'ЯНИХ ЧАЇВ.....	122
Фашевська М.	ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ЗАСТОСУВАННЯ ХІМІЧНОЇ ЗБРОЇ.....	123
Хитриченко В.М.	ЗАХИСТ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ВІД ВИКИДІВ ПРОМИСЛОВОГО ПИЛУ.....	125
Чернишова П.А.	ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ СУПУТНИКОВОГО МОНІТОРИНГУ ДЛЯ ОЦІНКИ СТУПЕНЯ ЕРОДОВАНOSTІ ҐРУНТІВ.....	127
Шабанов Д.І.	ЗАГРОЗИ ЕКОСИСТЕМАМ ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЙ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ВНАСЛІДОК РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ.....	130
Шипиленко Є.А.	БІОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ДЕРЕВ ПЕРСИКУ ЗА МІКОРИЗАЦІЇ КОРЕНІВ СИМБІОТИЧНИМИ ГРИБАМИ.....	132
Яковенко А. А.	ЗНИЩЕННЯ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ВІД ПОЖЕЖ ВНАСЛІДОК ВОЄННИХ ДІЙ.....	134

північному степу України. *Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія : Агрономія.* 2014. № 18. С. 160-166. Режим доступу: <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/2066> (дата звернення 11.01.2024).

Науковий керівник: *Іванова І.Є., к.с.-г.н., доцент кафедри рослинництва та садівництва ім. професора В.В. Калитки, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного*

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Бедрик Б.О. *email:bogdanbedrik10@gmail.com*

Сидоренко М.О. *email:sidorenkonikita68@gmail.com*

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

У Законі України «Про охорону праці» [1] відсутнє чітке визначення аудиту стану охорони праці, але у статті 13 вказана норма щодо обов'язкового його проведення роботодавцем. Загальні відомості про аудит як явище роз'яснює стандарт ISO 19011:2018 (ДСТУ ISO 19011:2019). [2] Взагалі під аудитом охорони праці треба розуміти систему заходів, за допомогою яких збирається детальна інформація щодо складових функціонування системи управління охороною праці підприємства та, як підсумок, робляться висновки, в яких наводиться оцінка стану безпеки виробництва, окреслюються недоліки та пропонуються методи їх усунення.

За державним стандартом ДСТУ ISO 19011:2019 [2] аудити охорони праці треба поділяти на 3 рівні:

- аудит першої сторони (внутрішній аудит, який проводиться власними силами підприємства);
- аудит другої сторони (зовнішній аудит, проводить зацікавлена особа, наприклад, за укладеною угодою з підприємством);
- аудит третьої сторони (зовнішній аудит, проводить акредитована особа, яка володіє відповідними знаннями, уміннями та навичками, пройшла відповідне навчання та перевірку знань, що підтверджується сертифікатом).

Практичне застосування внутрішнього аудиту на підприємствах України є досить обмеженим, а його проведення законодавчо врегульоване лише для банківської сфери. Наприклад, для господарюючих суб'єктів аграрної сфери офіційне законодавство з питань аудиту в Україні відсутнє. Внутрішній аудит перебуває лише на початковому етапі його запровадження в Україні, тому потребує теоретичного та наукового обґрунтування. [3] Крім цього, наразі в економіці держави недооцінюється значення внутрішнього аудиту як самостійного виду контролю. Це пов'язано з відсутністю в достатньому обсязі необхідної інформації з методики створення, значення, функцій, об'єктів, прийомів та засобів внутрішнього аудиту, зокрема аудиту охорони праці, що і визначає актуальність теми дослідження. [4]

Мета внутрішнього аудиту охорони праці полягає в удосконаленні організації й управління безпекою виробництва, виявленні та мобілізації резервів для зниження виробничого травматизму, професійної захворюваності й аварійності. Внутрішній аудит охорони праці дає експертну, науково обґрунтовану оцінку безпеки господарських операцій та технологічних процесів. На жаль, щороку сільське господарство відноситься до найбільш травмонебезпечних галузей економіки. На наш погляд, доцільно саме в цій галузі економіки, на кожному аграрному підприємстві запровадити систему внутрішнього аудиту, щоб ця робота була системною та ефективною.

Внутрішній аудит охорони праці на сільськогосподарському підприємстві доцільно

було б проводити за такими трьома напрямками:

- аналіз наявності, повноти та актуальності документації з охорони праці;
- перевірка стану безпеки виробничого обладнання та виконуваних робіт;
- професіоналізм і компетентність управлінського та виконавчого персоналу в питаннях безпеки.

Окрім цього, під час проведення поточного внутрішнього аудиту охорони праці необхідно обов'язково перевірити виконання висновків попередніх аудитів й усунення виявлених недоліків.

В першу чергу, необхідно перевірити, як керівники різних управлінських рівнів виконують свої функції з охорони праці, а саме:

- *роботодавець*: чи проводить наради з охорони праці з керівниками виробничих підрозділів, профспілковим комітетом (уповноваженими найманими працівниками з питань охорони праці), на яких розглядає стан охорони праці, аналізує усунення недоліків; чи затверджує протоколи нарад з питань охорони праці; чи видає накази за результатами роботи підприємства з охорони праці, виконання профілактичних заходів;

- *керівник служби охорони праці*: чи організує проведення оперативних нарад з керівниками та фахівцями підприємства різних рівнів управління; чи здійснює самостійну планову перевірку стану безпеки виробничого устаткування, технологічних процесів, будівель і споруд, наявності засобів колективного та індивідуального захисту; чи видає приписи щодо усунення виявлених порушень; чи оцінює за допомогою існуючих методик ефективність функціонування системи у правління охороною праці на підприємстві; чи оприлюднює відомості щодо стану охорони праці у доступних для працівників засобах інформації;

- *керівники структурних підрозділів (головний інженер, головний агроном, головний зоотехнік та ін.)*: чи проводять наради з охорони праці з оформленням протоколу та ведуть «Журнал оперативного контролю стану охорони праці керівника структурного підрозділу»; чи видають розпорядження за результатами нарад з охорони праці; чи проводять аналіз роботи з охорони праці фахівців та застосовують до них заходи матеріального (морального) заохочення; чи публікують відомості щодо стану охорони праці у доступних для працівників засобах інформації;

- *керівники виробничих дільниць (бригадир тракторної бригади, завідувач зернового току, завідувач тваринницької ферми та ін.)*: чи перевіряють щодня перед початком роботи стан безпеки всіх робочих місць та вживають заходів до усунення виявлених порушень; чи ведуть «Журнал оперативного контролю стану охорони праці керівника виробничої дільниці»; чи здійснюють контроль за дотриманням вимог охорони праці у процесі роботи; чи контролюють використання працівниками засобів індивідуального та колективного захисту.

Після цього обов'язково треба перевірити:

- проходження працівниками під час прийняття на роботу і в процесі роботи інструктажу, навчання з питань охорони праці, надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, правил поведінки у разі виникнення аварії;

- актуальність та затвердження «Переліку робіт з підвищеною небезпекою», виконуваних працівниками підприємства;

- проходження посадовими особами підприємства під час прийняття на роботу і періодично, один раз на три роки, навчання і перевірки знань з питань охорони праці;

- відповідність «Порядку проведення навчання і перевірки знань посадових осіб та працівників з питань охорони праці» типовому положенню;

- зафіксовані випадки відсторонення від роботи працівників, в тому числі й посадових осіб, які не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з охорони праці;

- наявність проведеної атестації робочих місць за умовами праці;

- наявність медичних оглядів окремих категорій працівників, які працюють зі шкідливими умовами праці, та у випадку відсутності таких медичних оглядів повідомити роботодавцю і вжити необхідних заходів для організації їх проведення.

Під час підведення підсумків проведеного внутрішнього аудиту охорони праці необхідно:

- провести детальну характеристику фактичного стану аграрного підприємства, акцентуючи особливу увагу на системі управління охороною праці, службі охорони праці, стані безпеки устаткування з документальним обґрунтуванням;

- підготувати висновок внутрішнього аудиту охорони праці, в якому акцентувати увагу на виявлених невідповідностях стану виробничої безпеки, характеристик об'єкту аудиту охорони праці вимогам діючого законодавства та нормативно-правових актів з охорони праці;

- підготувати звіт про проведення внутрішнього аудиту охорони праці на підприємстві з конкретними рекомендаціями щодо усунення виявлених недоліків;

- усунути виявлені недоліки шляхом оформлення документації, якої не вистачає (в тому числі дозвільної), виконання вимог нормативно-правових актів з охорони праці тощо.

При цьому, найбільшого ефекту від внутрішнього аудиту буде досягнуто за умови дотримання низки принципів, а саме: дотримання етичних норм (засади професіоналізму); чесність у поданні результатів (зобов'язання правдиво та точно звітувати); належна професійна ретельність (прояв старанності та розсудливості); конфіденційність (захищеність інформації); незалежність (засада неупередженості аудиту та об'єктивності висновків аудиту); підхід, що ґрунтується на доказі (раціональний метод формування надійних та відтворюваних висновків); ризик-орієнтований підхід (врахування ризиків і можливостей).

Цією науковою роботою ми підкреслюємо важливість постійного вдосконалення системи внутрішнього аудиту охорони праці на аграрних підприємствах. Запропонована методика сприятиме не лише підвищенню рівня безпеки праці, але й забезпечить сталість та ефективність виробництва в аграрному секторі економіки.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про охорону праці» № 2694-ХІІ (1992, 14 жовтня). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 49. Ст. 668.
2. ДСТУ ISO 19011:2019. Настанови щодо проведення аудитів систем управління (ISO 19011:2018, IDT) [діючий з 2021.01.01]. Київ, 2019. 40 с. (Інформація та документація).
3. Акімова Н. С., Наумова Т. А. Внутрішній аудит в Україні: сутність, проблеми розвитку, та шляхи їх усунення. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2012. Вип.1(15). С. 121-128.
4. Кравченко В. В. Проблеми та перспективи розвитку внутрішнього аудиту в сучасних умовах господарювання. *Наукові праці КНТУ. Економічні науки*. 2010. Вип. 17. С. 434-437.

Науковий керівник: Зоря М.В., к.т.н., доцент, завідувач кафедри цивільної безпеки, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ГАЛУЗІ ВИРОБНИЦТВА СОКІВ В УКРАЇНІ

Безь І.М., здобувач вищої освіти 11МБ ХТ гр. ilia01bez@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Для конкуренції в Україні виробники соків переважно використовували демпінг (виробництво дешевого соку та зниження цін). З покращенням макроекономічних умов та зростанням купівельної спроможності населення почали використовувати інші маркетингові інструменти, такі як створення сильних брендів, як потужних чинників, що можуть забезпечити лояльність споживачів. Однак, щоб перетворити торгову марку на справжній